

Vahannan koulun tasa-arvosuunnitelma 2019-2021

Selvitys koulun tasa-arvotilanteesta tehdään kolmen vuoden välein seuraavien julkaisujen pohjalta.

http://www.oph.fi/julkaisut/2015/tasa_arvotyö_on_taitolaji

https://www.oph.fi/download/173400_Tasa-arvokysely.doc

https://www.oph.fi/download/173399_Tasa-arvokysely.pdf

Tuloksia (2019):

Luokat 1-3

Tiedon kerääminen toteutettiin ryhmätyönä. Oppilaat jaettiin ryhmiin ja ryhmillä oli 2 kuvaa lapsista, joiden sukupuolta ei voinut tunnistaa. Oppilaiden piti rakentaa kuvan oppilaille identiteetti mm. pukeutumisen, harrastusten ja mielenkiinnon kohteiden pohjalta.

Tuloksia:

Erilaisina samanarvoisia -käytävänäyttely sekä luokissa käytyt tasa-arvoon liittyvät opetuskeskustelut.

Luokat 4-6

Tiedon kerääminen toteutettiin muokatulla Opetushallituksen *Tasa-arvo on taitolaji*-julkaisun kyselyllä..

Tuloksia (2019):

Tuloksista nousivat seuraavat keskustelua ja käsittelyä vaativat aiheet:

4. luokka

1. Some-kulttuurin säännöt, häirinnän ehkäisy ja kohtaaminen somessa ja muualla.
2. Kouluviihtyvyyden lisääminen ja siihen liittyvät tekijät.
3. Missä tilanteissa koetaan sukupuolten välistä epätasa-arvoa?

5.luokka

1. Miten nimittely tai huomauttelut vaikuttavat lapsen/nuoren itsetuntoon?
2. Millaisissa tilanteissa opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia oppilaille sukupuolesta riippuen?

6.luokka

1. Käytännön esimerkkejä, joissa opettajat asettavat erilaisia vaatimuksia oppilaille sukupuolesta riippuen.

Henkilökunta

Tasa-arvoisuutta edistäviä asioita Vahannan koulussa:

- oppilashuollolla ja oppimisen ja koulunkäynnin tuella on erityinen merkitys ennalta ehkäisevässä työssä sekä varhaisen tuen toteuttamisessa. Terveystoiminta ja erityisopettaja sekä ohjaajat ovat henkilöitä, joille tasa-arvoisuudesta tai yhdenvertaisuudesta usein puhutaan.
- koulussa on unisex-vessat
- liikuntatunnit pidetään sekaryhmissä

- käsityöt sekaryhmissä
- oppitunneilla ja yhteistunneilla ryhmätöissä käytetään sekaryhmiä
- valinnaisaineet on suunnattu kaikille
- ohjeistukset yksilöidään, ei pojat –tytöt, käytetään oppilaan omaa nimeä
- uskonnollinen tasa-arvo: srk:n tilaisuudet/et-tilaisuudet
- välituntien leikit ja pelit sekaryhmissä

Opetusta järjestetään kunkin oppilaan omien edellytysten mukaisesti yhdenvertaisesti, kieleen, uskuntoon, vakaumukseen, mielipiteeseen, perhesuhteisiin, terveydentilaan, vammaisuuteen, seksuaaliseen suuntautuneisuuteen tai muuhun henkilöön liittyvään syyhyn huomiota kiinnittämättä. Yhteistyö eri opettajien ja luokkien välillä on luontevaa.

Opintosuoritusten arvioinnissa käytetään monipuolista, riittävää ja jatkuvaa opettajien arviointia, oppilaiden vertaisarviointia ja itsearviointia. Koulu tuottaa oppilaan arviointia yhdenvertaisesti, oikeudenmukaisesti, tasapuolisesti ja eettisesti.

Häirinnän ennalta ehkäisy ja siihen puuttuminen

- sukupuolittetun koulun tulee tunnistaa sukupuoleen perustava ja seksuaalinen häirintä ja puuttua siihen
- tasa-arvolaki kieltää häirinnän
- koulun vastuu alkaa, kun häirintä on saatettu jonkun työyhteisössä olevan tietoon
- koulu on velvollinen ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin häirinnän poistamiseksi

Mitä on sukupuoleen perustuva häirintä?

Häirintää on, kun teoilla luodaan uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai ahdistava ilmapiiri. Häirintä on yksi kiusaamisen muoto. Myös ”pelleilymielessä” esitetty häirintä on tuomittavaa, vaikka ei tarkoittaisi pahaa. Toisen rajoja pitää kunnioittaa.

Sukupuoleen perustuva häirintä ei ole seksuaalista. Sitä voivat olla:

- halventava puhe toisen sukupuolesta
- sukupuolivähemmistöön kuuluvan leimaaminen epänormaaliksi
- toisen väheksyntää tai nöyryyttämistä sukupuolen perusteella
- koulukiusaaminen, kun se perustuu kiusatun sukupuoleen

Oppilaita ohjataan

- Huomaamaan mahdollisia sukupuolesta johtuvia käyttäytymismalleja ja pohtimaan niiden tarpeellisuutta.
- Keskustelemaan erilaisuudesta.
- Pohtimaan aiheuttaako erilaisuus kiusaamista ja mitä asialle voisi tehdä.
- Miksi mahdollisesti käyttäytyisi eri tavalla mikäli olisi eri sukupuolta ja onko näin oltava?
- Kertaamaan sosiaalisen median asiallista käyttöä.
- **Yhteistunneilla** käydään läpi myös muita yhdessä sovittuja käyttäytymissääntöjä esim. some-käyttäytymiseen tai vuorovaikutustaitoihin liittyen.
- OK-ryhmän slogan: Eiks me olla sovittu, että noin ei tehdä/sanota?

Seksuaalinen häirintä on ei-toivottua käytöstä, jolla loukataan toisen koskemattomuutta.

Sitä voivat olla:

- vihjailevat eleet ja ilmeet
- härskit puheet, nimittely tai kaksimieliset vitsit
- huomautukset ja kysymykset vartalosta, pukeutumisesta ja yksityiselämästä
- seksuaalisesti virittäytyneitä yhteydenottoja tai vastaava toiminta sosiaalisessa mediassa

- fyysinen koskettelu, seksuaalisväritteiset ehdotukset tai vaatimukset
- seksuaalinen väkivalta

Häirintä ei ole koskaan häirinnän kohteeksi joutuneen syytä.

Puuttuminen mahdolliseen seksuaaliseen häirintään

On tärkeää, että oppilaat tulevat kuulluiksi kertoessaan mahdollisesta seksuaalisesta hyväksikäytöstä tai perheväkivallasta. Hyväksikäytön epäily voi herätä monissa eri tilanteissa. Lapsi voi itse kertoa kokemuksestaan tai lapsen käyttäytyminen voi herättää epäilyn. Jos sinulle uskoudutaan, pyydä konsultaatiota oppilashuoltohenkilöstöltä (terveydenhoitaja / koulukuraattori / koulupsykologi). Kuuntele tarkoin kertomusta ja tee siitä tarkat muistiinpanot. Vältä johdattelevia kysymyksiä. Ilmoita asiasta poliisille ja tee poliisin ohjeen mukaan lastensuojeluilmoitus (kysy neuvoa). Sovi kuinka toimitaan lapsen asiassa tästä eteenpäin. Tiedota rehtoria tapahtuneesta.

Jos koulun työntekijä havaitsee tai epäilee oppilaan joutuneen perheväkivallan uhriksi, on työntekijän ilmoitettava siitä välittömästi poliisille ja tee poliisin ohjeen mukaan lastensuojeluilmoitus (kysy neuvoa). Sovi kuinka toimitaan lapsen asiassa tästä eteenpäin. Tiedota rehtoria tapahtuneesta.

Jos oppilas kertoo aikuiselle ahdistelutilanteesta, kuuntele häntä. Pidä kertomus tiedollisella tasolla ja pyri estämään mielikuvituksen valloilleen pääseminen. Tee muistiinpanot keskustelusta. Ilmoita asiasta rehtorille. Soita oppilaan vanhemmille ja pyydä tarvittaessa ilmoittamaan asiasta poliisille. Sovi vanhempien kanssa oppilaan kotiin lähdöstä tai koulupäivän jatkumisesta. Koulun tasolla arvioidaan tiedottamista: lähetetäänkö koteihin tiedotetta tapahtuneesta. Rehtori voi konsultoida asiassa poliisia.

Tasa-arvoasioita käsitellään koulussa koko koulun yhteistunneilla, oppitunneilla ja tarvittaessa vanhempainilloissa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma on nähtävänä koulun kotisivuilla.